

НАЦЫЯНАЛЬНАЯ АКАДЭМІЯ НАВУК БЕЛАРУСІ
Інстытут гісторыі

ПАЎСТААННЕ
1863–1864 гг.
у Польшчы,
БЕЛАРУСІ, ЛІТВЕ
і УКРАЇНЕ:
гісторыя і памяць

*Зборнік
навуковых артыкулаў*

Мінск
«Беларуская навука»
2014

ЗМЕСТ

<i>Ад рэдакцыйнай калегіі</i>	3
<i>Прывітальнае слова дырэктара Інстытута гісторыі НАН Беларусі Вячаслава Віктаравіча Даніловіча</i>	6
Гістарыяграфічны вобраз паўстання, яго дакументальная база і выбітныя асобы падзей 1863–1864 гг.	
<i>Альховік М. К.</i> Паўстанне 1863–1864 гг. і эвалюцыя бальшавіцкай ідэалогіі на Беларусі ў 1929–1941 гг.	12
<i>Гарбачова В. В.</i> Удзельнікі паўстання 1863–1864 гг. у Беларусі: метадыка статыстычных падлікаў	22
<i>Гігін В. Ф.</i> Прапагандысцкая дзейнасць В. К. Каліноўскага: вытокі, метады, наступствы.....	32
<i>Карев Д. В.</i> Восстание 1863–1864 гг. в белорусской историографической традиции XIX–XX вв. (проблемы и коллизии)	43
<i>Касцюк М. П.</i> Эвалюцыя ацэнак паўстання 1863–1864 гг. у беларускай гістарыяграфіі апошніх дзесяцігоддзяў XX – пачатку XXI ст.	58
<i>Мазец В. Г.</i> 3 нагоды слаўнага юбілея, або Як адзначалася ў БССР 150-годдзе з дня нараджэння Кастуся Каліноўскага і 125-годдзе паўстання 1863–1864 гг.	67
<i>Матвейчык Д. Ч.</i> Уладзіслаў Машэўскі і спроба ўзброенага выступлення ў Слуцкім павеце ў 1863 г.	79
<i>Серак Е. В.</i> Социокультурная адаптация ссыльных участников восстания 1863–1864 гг. в Сибири: историография проблемы	93
<i>Унучак А. У.</i> Знакавы юбілей: як у БССР адзначалася стагоддзе з дня смерці Кастуся Каліноўскага	103
<i>Філатова Е. Н., Смехович Н. В.</i> Восстание 1863–1864 гг.: от первых виленских изданий к современной литовской историографии	119
<i>Часнок І. Ч.</i> Ацэнка ідэі паўстання ў рамане Алеся Наварыча «Літоўскі воўк».....	125
	425

**Палітычныя, сацыяльна-эканамічныя і нацыянальна-культурныя
аспекты паўстання 1863–1864 гг.**

<i>Доник А. Н.</i> Украинский фактор восстания 1863 г.: польские надежды и реалии	132
<i>Ерашэвіч А. У.</i> Паўстанне 1863–1864 гг. і «часовыя» грашовыя зборы на тэрыторыі Беларусі: пастаноўка праблемы	145
<i>Иванова Т. П.</i> Восстание 1863–1864 гг. в Витебской губернии: региональная специфика	159
<i>Иоффе Э. Г.</i> К вопросу об участии белорусских и литовских евреев в восстании 1863–1864 гг.	170
<i>Лазько Р. Р.</i> Удзел беларускага сялянства ў паўстанні 1863 г. як пачатак яго палітычнай мадэрнізацыі	179
<i>Лыч Л. М.</i> Антынацыянальная палітыка царызму ў галіне народнай асветы як адна з прычын паўстання 1863–1864 гадоў	192
<i>Радзюк А. Р.</i> Дзейнасць следчых і судовых камісій на тэрыторыі Беларусі ў 1863–1867 гг. (на прыкладзе Гродзенскай губерні)	208
<i>Тоць С. М.</i> Паўстанне 1863–1864 гг. на тэрыторыі Гродзенскага павята: сацыяльныя аспекты	224
<i>Темірова Н. Р.</i> Велике землеводіння в Правобережній Україні в контексті повстання 1863–1864 рр.	234
<i>Швед В. В.</i> Гродзенская ваяводская рэвалюцыйная арганізацыя 1861–1864 гадоў	247
<i>Яноўская В. В.</i> Каталіцкае духавенства ў пратэстных акцыях напярэдадні паўстання 1863–1864 гг.	256

Вынікі і наступствы паўстання 1863–1864 гг.

<i>Дзярновіч А. І.</i> Што пасля паўстання? «Пазітывізм варшаўскі» і «пазітывізм літоўскі»	268
<i>Зянюк Р. У.</i> Барацьба з рымска-каталіцкімі брацтвамі як форма абмежавання ўплыву касцёла ў другой палове XIX ст.	279
<i>Карпов А. Н.</i> Полонез на берегах Енисея. Из истории сибирской ссылки польских повстанцев 1863 года в Енисейскую губернию	292
<i>Кравченко Р. І.</i> Учаснікі Січневага повстання 1863–1864 рр. у Харківській арештантській роті цивільного відомства	307
<i>Луговцова С. Л.</i> Изменения в составе полицейских учреждений белорусских губерний после восстаний 1830–1831 гг. и 1863–1864 гг. (попытка сравнительного анализа)	317

<i>Машковцев А. А.</i> Католические священнослужители, высланные в Вятскую губернию с территории Беларуси и Литвы в 60-х гг. XIX в.	328
<i>Молчанов В. Б.</i> Вплив польського повстання 1863–1864 рр. на добробут населення Південно-Західного краю Російської імперії.....	338
<i>Новик Н. Е.</i> Влияние восстания 1863–1864 гг. на развитие системы профессионального образования Беларуси.....	352
<i>Подпрятков Н. В.</i> Органы государственного управления Пермской губернии и обеспечение ссылки участников восстания 1863–1864 гг.	362
<i>Соркіна І. В.</i> Палітыка царызму ў Беларусі пасля паўстання 1863–1864 гг. (па матэрыялах Літоўскага дзяржаўнага гістарычнага архіва)	372
<i>Фірыновіч А. Э.</i> Адгалоскі паўстання 1863–1864 гг. у беларуска-літоўскіх губернях	384
<i>Церашкова К. С.</i> Асаблівасці крыніц папаўнення мяшчан Беларусі ва ўмовах разбору шляхты пасля паўстання 1863–1864 гг.	397
<i>Шандра В. С.</i> Соціальні і політичні наслідки Січневого повстання 1863 р. для України.....	410
<i>Звесткі пра аўтараў</i>	421